

ESCUELA MUNICIPAL DE MÚSICA
BIBLIOTEC

UNIVERSITAT CATALANA

PUBLICACIÓ QUINZNEAL ADHERIDA A LA "FÉDÉRATION UNIVERSITAIRE INTERNATIONALE PRO S. DE N."

Redacció i Administració: UNIVERSITAT

Barcelona, 4 de gener de 1934

MARINA, per Alexandre de Cabanyes

Any II.-Número, 18.-2.ª edició

20 cèntims

**ESTUDIE
IDIOMAS**
en

BERLITZ
PELAYO 58 · TEL. 15992 · BARCELONA

The advertisement features a central illustration of a man in a dark suit and white shirt, holding a book. He is standing in front of a stylized globe with various city names labeled on it, including LONDRE, BRUXELLES, PARIS, BERLIN, MADRID, BARCELONA, ROMA, and CONSTANTINOPLE. The globe is depicted with curved lines representing latitude and longitude. The entire advertisement is enclosed in a double-line border.

UNIVERSITAT CATALANA

PUBLICACIÓ QU INZNEAL ADHERIDA A LA "FÉDÉRATION UNIVERSITAIRE INTERNATIONALE PRO S. DE N."

Redacció i Administració: UNIVERSITAT

Barcelona, 4 de gener de 1934

La Universitat i l'idioma

per Guifré Bosch

ESCRIVIM aquestes ratlles, per a comentar dos fets sobre l'expansió de la llengua catalana. La Universitat i els universitaris, n'han estat els mitjans i per això recollim en aquest lloc preferent aquestes dues manifestacions. L'anada dels estudiants catalans, mallorquins i valencians a la Universitat de Montpeller per tal de commemorar amb els companys del Llenguadoc el VII Centenari de Ramon Llull, a part de les altres conseqüències que tingui, donarà aviat un fruit òptim com a element propulsor del renaixement lingüístic en l'aparició de la Revista «Occitània», organ de les Joventuts Occitanistes. Catalans, mallorquins, valencians, llenguadocins, provençals, etc., emprendran una obra conjunta en pro de la llengua nacional nostra.

El segon aconteixement és el de la creació d'una càtedra de llengua catalana a la Universitat de Liverpool. El professor Mr. E. Allison Peers, bon amic de Catalunya, estigué no fa gaire a la nostra Universitat i parlà de Llull. Ara, des de la seva residència, ens ha fet als catalans la bella ofrena de demanar al Claustre Universitari de Liverpool la creació d'aquesta càtedra. I ja és un fet.

Nosaltres universitaris catalans, que des de les pàgines d'aquesta estimada Revista hem seguit aquests dos moviments, no podem per menys que sentir-nos joiosos, plens de generosa alegria i optimisme, per l'expansió que han donat aquests intercanvis espirituals a la llengua Catalana.

Que aquesta doble victòria sigui un nou alicient per a la nostra lluita.

El VII Centenari de Ramon Llull

Els actes de Montpeller

Al moment de l'aparició d'aquesta crònica, tothom està ja assabentat del viatge que a començaments del proppassat desembre emprengueren els estudiants catalans, valencians i mallorquins, cap a Montpeller, per tal de commemorar el centenari de Ramon Llull, els quals actes commemoratius havia ja iniciat a la Universitat de Barcelona el Sr. Allison Peers, professor de la Universitat de Liverpool i excel·lent lul·lista. És per això que no repetirem ací una ressenya ja massa coneguda i ens limitarem a l'extracte de les conferències que el professor Joan Amades, de la Universitat de Montpeller, i el professor Ramon d'Alòs Monner, de la de Barcelona, donaren a la ciutat del Llenguadoc. Enviem des d'ací una cordial salutació a tots els companys expedicionaris a la Catalunya francesa i en especial als representats de l'Associació per la Cultura de Mallorca, Agrupació Valencianista Escolar, Novell Llenguadoc i Associació General d'Estudiants de Montpeller, que amb la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya, han estat organitzadors d'aquest viatge, els fruits del qual es donaran a conèixer ben aviat.—G. B.

El Sr. Joan Amades, és, com hem dit, professor de la Universitat de Montpeller. Féu ús de la paraula, amb motiu de la recepció que organitzà la entitat «Novell Llenguadoc» en honor dels expedicionaris catalans, mallorquins i valencians. A més parlaren en dit acte els companys Donadiu, Ganyeu, de Tolosa; Granados, de Catalunya; Fèlix Pons, de Mallorca, i altres.

El professor Amades comença la seva interessant dissertació evocant la memòria de Ramon Llull, una de les figures més imponents del segle XIII, que, junt amb Jaume I i Sant Raimond de Penyafort són les tres figures cabdals d'aquesta època, però—digué—la de Llull és la major. Parlà de les estades de Llull a Montpeller on ensenyà a la Universitat i on escrigué, entre altres obres, «Blanquerna» i l'«Amic e Amat». Llull fou un esperit universal que pretengué imposar la veritat cristiana arreu del món, malgrat que la seva obra filosòfica no hagi estat compresa i estimada fins avui.

Després passà l'orador a estudiar la realitat catalana i digué que ell era un entusiasta hispanista, però quan els seus estudis el portaren a investigar a les terres de Catalunya, compregué que no era aquell poble que ell estimava, sinó que era una Pàtria de la qual es sentia germà i que parlaven la mateixa llengua. (A remarcar que el prof.

Amades s'expressa en un correcte català).

Acaba la seva interessant dissertació anunciant intercanvis i relacions entre les Universitats de Montpeller i de Barcelona i saludant els germans assistents.

L'acte de la conferència del senyor d'Alòs tingué lloc el diumenge, 10 de desembre, a la Sala d'Actes de la Facultat de Medicina de Montpeller. Formaven la presidència, ultra el senyor d'Alòs, el poeta Josep Sebastià Pons, que féu la presentació de l'orador, i Raimond Donadiu, president del «Novell Llenguadoc». El Sr. Ramon d'Alòs començà la seva conferència regraciant la Facultat de Medicina per l'atenció que suposava el deixar el local per a la celebració d'un acte amb el caràcter del que es celebrava, que era potser el primer.

Seguiament l'erudit orador entrà al fons de la qüestió i historià la vida de Llull, nascut a Mallorca poc temps després de conquerida pel Rei Jaume. Explicà la seva conversió segons la llegenda que el suposa perseguint una dama a cavall, fins que en mostrar-li ella el pit rosegat per un cranc, té moments de reflexió i adandona la seva antiga vida, o segons l'historiador coetani anònim, (suposat deixeble de Mestre Llull) que el suposa convers per la aparició de Jesucrist en un moment en

qué es dedicava a escriure una poesia amorosa. Era això l'any 1263 i Llull en tenia trenta. Des d'aquesta data recorregué l'Àfrica i l'Àsia, fins l'any 1282 que es concentrà a Europa i visità Perpinyà, París, Gènova, Nàpols, Roma i s'arribà fins a Tunis, predicant, combatent i escrivint sempre. Remarcà el orador les llargues estades que feia a Montpeller on escrigué moltes de les seves obres, essent després de Mallorca i de Barcelona el punt on residí més freqüentment.

El mòbil de l'agitada vida de Llull fou, primer l'amor profà, i després el amor sagrat.

Aquest segon període Llull l'omple amb els seus ideals, que eren l'antiverroisme i la conversió de jueus i mahometans. El preocupa també l'organització d'una gran creuada envers les terres dels infidels.

Aprenqué l'àrab per tal de combatre els mahometans amb la seva pròpia llengua, propagant així, encara que indirectament, l'estudi de les llengües orientals i més encara quan funda el castell de Miramar, on existien frares dedicats a aquests estudis.

Altre objecte de la vida de Llull fou l'organització d'un gran exèrcit per a combatre els infidels de la veritat cristiana.

Llull fou tota la seva vida un home d'acció i això es deu que emprés el català per a escriure les seves obres, altrament el llatí hauria estat el seu idioma preferit. Però, en quina variant del català escrigué? -es pregunta l'orador-. Res no pot afirmar-se ni fer-nos-ho saber. Qui sap si era el provençal...

A continuació l'orador llegeix alguns passatges de Llull i en treu la conseqüència que si la filosofia és interessant en les seves obres, en conjunt resulten més artístiques. Es a dir, Llull és un gran filòsof, però per sobre és un immillorable literat.

A continuació l'orador recordà el primer acte organitzat per la F. N. E. C. per tal de commemorar el VII Centenari de Ramon Llull i es refereix al professor de Liverpool Mr. Allison Peers, que donà la primera conferència d'aquest cicle. En parlar de la universalitat de Llull, recorda també aquella pregunta que féu a Mr. Allison un habitant de llunyes terres: *Que em fóra molt difícil d'aprendre el català per a llegir Llull, en el seu idioma?*

L'orador acabà la seva conferència amb aquestes paraules, que foren rebudes amb aplaudiments: Siguem propagadors de la ciència lul·liana, una de les millors de l'Edat Mitja.

Acte seguit Donadiu remercià el públic per la seva assistència i declarà closos els actes commemoratius del VII Centenari de Ramon Llull.

Per acabar aquesta crònica, ens plau de copiar el missatge que els estudiants valencianistes lliuraren al Rector de la Ciutat Universitària de Montpeller: «Tots els elements culturals del País Valencià, deixant a banda llurs diferències polítiques i socials, es senten agermanats per l'ideal de cultura i fusionats per l'enaltiment dels valors representatius de la nostra cultura de Occitània.

Ramon Llull és, sense dubte, un dels nostres màxims valors, i per ser-ho, constitueix a hores d'ara el motiu de la comunió espiritual en què volen submergir-se València, Balears, Catalunya, Rosselló, Provença... tots els pobles d'Occitània.

Volem, doncs, els valencians fer acte d'adhesió conscient i de presència coral, per mitjà dels nostres entusiasmes escolars, a la gloriosa Universitat de Montpeller, per a que la nostra espiritualitat valenciana s'harmonitzi amb la dels altres pobles germans, acoblats i hostatjats per l'excelsa Universitat de Montpeller.»

Engrunes estudiantils

per Aureli Capmany

V

Finida l'època de govern constitucional i retornat el sistema absolutista, canvia tot completament i aquells entusiasmes dels liberals restaren apagats pels realistes que passaren a ésser els amos de la nació, els quals, plens de joia, deien: *Este dichoso momento suspirado tantas veces parecía alejarse cada vez más de nosotros a proporción que le deseábamos con más anhelo. ¿Quién creyó en marzo de 1820 que el reinado de la iniquidad duraría tres años y meses en medio de nosotros?*

L'exèrcit, comanat pel Duc d'Angulema, en representació del rei de França, Lluís XVIII, havia ocupat Espanya i a ell i a les tropes que l'acompanyaven, van ésser dedicats aquests sonets, publicats al «Diario de Barcelona» d'aquells temps.

SONETO

EN ELOGIO DE S. A. R. EL AUGUSTO DUQUE DE ANGULEMA

Fué la discordia y su horrendo ceño
Torvo miró a la infeliz España.
Los monstruos incitó de la cizaña
Y estos obraron con feroz empeño.

El hijo al padre, el esclavo al dueño
Acometen. La mortal guadaña
A entrambos priva del tranquilo sueño
Y tiñe en sangre el Templo y la Cabaña.

Horror y muerte y confusión do quiera
La enemistad recíproca sostiene,
Y el grito del dolor insana acrece.

Llegó Angulema, se aclaró la esfera.
Nos vuelve a nuestro Rey que al monstruo en-
Y el iris de la paz a España ofrece. [frena

SONETO

Hijos del Sena que la Europa admira
Y procura copiar con noble esmero,
Dechado incomparable del guerrero

A cuya imitación el fuerte aspira.

Dulcísimo Moncey en quien se unía
Lo clemente a la par de justiciero;
Y que en Barcino hiciste placentero
El momento fatal de horrores e ira.

Cuarto cuerpo que el alto Pirineo
Admiró en tí presagios de ventura
Dando a España, en su Rey, la paz y gloria,
Excediendo en el modo aún el deseo:
Recibe de Barcino la fe pura,
Que de tu elogio cuidará la Historia.

No cal dir, doncs, que la implantació dels estudis de 2.ª i 3.ª ensenyança a Barcelona foren suprimits i van reprendre's a la Universitat de Cervera, com ho avença el cap d'aquell estudi Ramon Llätzer de Dou, en data 23 de octubre de 1823, dient això:

«Fem saber als que aquest edicte vegin, que no ha estat possible aquest any, ni tampoc podrà fer-se al moment l'obertura dels estudis de la reial escola, per haver-ho impedit la crueltat i la barbàrie de les tropes constitucionals, miquelets i milicians voluntaris que es trobaven a Cervera els dies 20 d'abril i 15 de maig passats, allunyant les Muses amb la teia encesa a la mà, i alhora ocasionant dos horribles incendis en un edifici que, indubtablement, és el millor que hi ha a Espanya referent a Universitat; però m'afalaga el pensar que aviat es posarà al corrent l'ensenyança, esperançant que podrà fer públic l'avis corresponent.

«L'odi mortal manifestat contra la Universitat, va ésser igual al que es manifestà vers els col·legis dependents d'ella, comprenent-hi el que és i s'anomena d'estudiants pobres, un dels establiments més beneficiosos per a la província. Va ésser víctima d'un afrós saqueig de tots els seus béns, calant

foc no sols a l'edifici on vivien els col·legials sinó també a l'hospital dels estudiants malalts que hi ha prop del mateix, alterant-se, d'altra banda, l'ús de les seves rendes. Per això no podran comptar aquest any les famílies pobres d'aquest principat amb el recurs de què abans fruien degut a la pietat del fundador i dels reis successors de la augusta casa de Borbó.

«També, en conseqüència, s'ha de advertir que l'ensenyament s'ordenarà segons està disposat en la circular del consell reial de 27 d'octubre de 1818 i que els estudiants no seran admesos en els estudis si no es presenten amb el vestit talar de costum d'abans del desordre, que en els últims temps hi havia en el vestir.

«I per a que consti manem que el present edicte signat de nostra mà i refrendat pel Secretari substitut, es publiqui».

* * *

Ben aviat les esperances del cap de aquella institució escolar foren realitzades, com així es desprèn de l'edicte següent:

«Cervera, 16 de novembre de 1823. —D. Ramon Llätzer de Dou, Mestre-Escola de la Santa Església Catedral de Lleida, Canceller, Jutge conservador de la Pontifícia i Estudi General de la ciutat de Cervera, únic executor dels seus indults i privilegis Apostòlics i Reials, etc.

«Fem saber a tots quants aquest edicte vegín que, amb relació a la providència del 27 de juny de l'any corrent i a altres que tant abans com després s'han publicat referents a la continuació en empleus i considerant al mateix temps, ésser un dels més interessants l'ensenyança de la joventut, amb les degudes màximes de la religió, lletres i costums, hem determinat que aquesta es practiqui aquest any amb les pre-

vencions següents: 1er. L'obertura dels estudis s'efectuarà el dia 1 del proper desembre. 2on. Cap catedràtic, ni substitut, que s'hagués separat d'aquesta Universitat en força de providència del govern revolucionari, anomenat constitucional, des de 7 de març de 1820, no serà admès en ella per a la ensenyança, a excepció que el nostre sobirà disposés altra cosa. 3er. Els altres catedràtics, que continuaren en aquesta Escola, sense pretendre ni témer la separació, tenint nomenament de S. M. (q. D. g.) o dels seus antecessors, anterior al 7 de març de 1820, seran admesos, interinament, per a ensenyar conforme a llurs assignatures, esperant el que determini S. M. o el Consell, referent a aquest cas; deuran portar, els que es trobin en les referides circumstàncies, certificació fefaent de l'Ajuntament de la població on hagués viscut la major part del temps durant el qual va prevaler el govern anomenat constitucional, per mitjà del qual consti que l'internat no ha prestat ajut a favor de l'esmentat sistema ni coadjuvat a ell amb llurs fets o propagació de màximes: si per la peremptorietat del temps hi hagués en això dificultat, precedint els deguts informes serà permès que, dintre un termini breu, prefixant-se aquest en relació al cas i a les circumstàncies, pugui presentar-se després l'esmentada justificació. Al mateix temps caldrà presentar testimoni del rector de la referida població, que acrediti la bona doctrina i virtuts de l'interessat. 4rt. Tot quant és previst en l'article precedent s'observarà en relació a tots quants pretenguin ésser substituïts i altres empleats. 5è. L'ensenyament deurà regular-se segons el que es disposa en la circular del Consell Reial de 27 d'octubre de 1818, tal com s'observava ja en aquest estudi l'any esmentat i en els

dos següents. 6è. No serà admès cap cursant que hagi pres voluntàriament les armes a favor del sistema revolucionari o se l'hagi considerat constitucional exaltat en paraules, obres o escrits, afiançant-se aquest per mitjà de certificacions de l'Ajuntament i del Rector respectius, segons està referit en l'article tercer. 7è. Finirà el curs literari en el temps que determini la Superioritat. 8è. Durant el curs, bandejant l'escandalós abús dels darrers temps en relació al vestir, tot cursant es presentarà amb l'escolàstic, o sigui capell, manteu, sotana, coll, jupa, calça, tot negre, mitges d'igual color, sabates i sivelles o llaços, regular, sense res de color que ressalti. D'aquesta manera, amb decència i economia favorable als mateixos estudiants i a les llurs famílies, vestien antigament els cursants en les Universitats de més anomenada, procurant ressortir en coses literàries sense pensar en botes, calces, corbatins i ridícules bagatel·les d'esperits superficials. Els que no vagin vestits així, i una volta amonestats reincideixin, seran retornats als llurs pares o tutors, tal com està repetides vegades manat i amb particular encariment en l'ordre del Consell, comunicada amb data de 31 d'agost de 1797. 9è. Es deurà també complir amb l'assistència a les càtedres, durant tot el temps corresponent, evitant-se d'aquesta manera altre dels desordres dels darrers temps de trepitjar solament els estudiants el sol de la Universitat, retornant després a llurs cases i trampejar de mil maneres tot el relatiu a certificacions de curs per a ingerir-se en empleus, sense instrucció, amb infinits perjudicis dels particulars i del públic. 10è. En tot quant ha estat dit en els dos articles precedents es tindrà particular cura per tot quant s'ha exigít sempre i s'exigeix ara, aquesta in-

teressant matèria de major transcendència del que comunament sembla en l'encertada elecció de tot empleat i de manera molt particular dels que aspiren a obtenir beneficis, prebendes o dignitats, abogacia i magistratura. 11è. Referent a tota altra cosa és necessari que cada cursant mantingui la deguda modèstia i bon comportament, evitant en entrar i en sortir de les aules, a la Rambla i a tot arreu on sia que se n'acoblin molts, tota mena de desordre, xivarri i crits sorollosos. Lluny de motejar-se i d'insultar cap persona, deuran donar mostra de la urbanitat que correspon a una joventut modesta i cristianament educada. 12è. Han de saber tots que es perd el fur escolar en el cas de cometre delictes de tumult, desacatament a magistrat, ús d'armes prohibides, contraban i contravenció a les ordenacions de càrcer, pesca, jocs i a bandols de policia.

«A causa de la fúria amb què els constitucionals incendiaren el *Col·legi de pobres estudiants*, i l'hospital veí, sense cuidar de pagar les racions que solemnement eren degudes a la magnanimitat del Fundador i a la pietat dels Reis successors, no es pot disposar aquest any dels auxilis que abans es donaven als que vivien dins del referit col·legi i als preceptors del pa, anomenats de *tercenari*, restant a càrrec de l'infrascrit president d'aquesta Universitat l'implorar la clemència del Rei a fi que S. M. es digni continuar en els anys successius el benefici amb què afavorí Catalunya en temps passats.

«I per a que ningú no pugui al·legar ignorància manem publicar aquest edicte signat de la nostra mà i refrendat pel Secretari substituït d'aquesta Universitat. -- Donat a Cervera a 15 de novembre de 1823. -- Dr. D. Ramon Llätzer de Dou, Canceller. -- Per manament de Sa Senyoria, Bonaventura Carré, secretari substituït».

VERSOS

DOS SONETS

I

Si la paraula esdevenia parva
i l'elogi banal he negligit
amb el silenci lligaré la garba
de totes les cançons que no t'he dit.

Dels teus secrets esdevindràs magnànima,
cantarà el ritme follament dispers
i florirà, dintre el jardí de l'ànima,
la meravella rítmica del vers.

Silenciosament faré l'ofrena
que el mot destorbaria la serena
comunió feliç en l'instant d'or.

Només la garba de cançons no dites
et contarà les glosses, infinites
com la pau del silenci, de l'amor.

II

Sé que la clara joia del camí
per la partença no serà malmesa
car sota el ritme de la tarda encesa,
o benamada, fugiràs amb mi.

El vent esdevindrà tot perfumat
i es corbaran les veles del navili
de l'Ensomni; i arribaré a l'exili
quan florirà el capvespre vellutat.

Tu fugiràs amb mi i em faràs dolça
aquesta hora de febre i de turment.

Caminarem, silents, damunt la molsa

del temps ingràvid, sense haver-ne esment,
car dins la clara joia del camí
el teu record farà la ruta amb mi.

ROSSEND PERELLÓ

Voliainàtiques

II. — La ventura dels que resten

Als companys de València, als de Mallorca, als de Montpelher.

Si la Gramàtica té raó i jo és la primera persona, parlaré en primera persona, encara que sigui amb lletres de motllo i encara que d'altres facin veure que parlin escondint aquesta primera persona, que no sé perquè s'ha d'amagar tant i menys encara per què surt tant en tot lloc i moment. Som-hi, doncs, i admeteu-me que fins ara m'havia sabut greu de no haver pogut anar a Montpelher a entrevistar-me amb els estudiants de totes les Catalunyes. Ara voldria que us interessés perquè, d'aquest *fins ara* ençà, em considero venturós de no haver-hi anat. Us ho podré fer veure?...

L'atzar acaba de posar davant dels meus ulls una bella reproducció d'una pintura famosa, que potser cap lector no recorda, representant la partença dels conqueridors de Mallorca. Braços immensos, visatges concentrats, l'equilibri d'una matrona en perill, llances creuades i adeus voluminosos pul·lulant per damunt d'aquesta mar de llances i cuirasses. Més enlaire, en la ratlla de l'ona i el cel, voleia, subtil, la impressió que els herois, els que senten veritable dolor, els que recapaciten l'ahir i el demà, els que han de fer el cor fort, són els que resten. Els que se'n van, no fan més que seguir la processó, però, realment, ja senten el plaer d'esclafar la closca al primer moro que la tingui més brillant. En resum, penso que si un dia hi ha un pintor desqueferat que sàpigui simbolitzar l'expedició dels universitaris cap a Montpelher, jo seré entre els que, submisament, representaran l'heroisme.

Hi ha, sortosament, una gran recompensa, que jo anomeno «la ventura dels que resten», per al gran compungiment que aclapara el cor dels que no se'n poden anar. No l'endevinaríeu? Es la de poder donar consells. Com si el que se'n va n'hagués de fer

cap mena de cas!... Diem: *Portat bé. Aniràs a tal lloc. Enteraràs-te d'això i d'allò. Portaràs-me allò altre...* I el que se'n va diu a tot que ja, amb el pensament a tres quarts de quinze.

Jo vull dir als companys de Montpelher, als que han tornat cap a València i Mallorca: — «No és per instint ni per fer platxeri que una munió de estudiants ha atravesat els Pirineus. Encara que siguem una família una mica desavinguda, som *una família*, que és com dir, som un gran arbre, amb una sola arrel, un sol tronc, una sola florida. L'arrel la són els personatges fantasiosos de la pintura, i uns noms, i unes armes, i una senyera, i llengua. El tronc el són el Lluïl de Mallorca, l'Auziàs de València, el Bernat Metge de Catalunya. (Quan València ha tingut una personalitat, una ciència, una cultura, amb el seu major exponent, una Universitat model, ha tingut una llei catalana, una història catalana, una llengua catalana, i una Universitat catalana. I el mateix hauríem de dir de les Mallorques i de la Catalunya de França). La florida la són els moviments de renaixença integral de la nostra nació immortal; són, en l'ordre universitari, els que s'han trobat a Montpelher, i els que els hem esperat, Catalunya, València, Mallorques, Rosselló i Cerdanya... Occitània: aquesta és la florida que aviat llevarà fruit per a una sola taula: la de tota la família ben unida, del germà més gran al més petit. Tots hi estaran bé, després de tantes jornades d'enyorar-se... Representem el poble que ha restat i que sap retrobar-se. La reunió de Montpelher és una senyal de vida dels pobles germans que saben restar, per vergonya d'aquells altres pobles que se'n van per sempre».

DELFÍ ESCOLA

Un centenari

S'ha celebrat darrerament a París per una ben completa retrospectiva, el primer centenari de la naixença de Felicià Rops (1833-98), el famós i dis-cutit dibuixant i aiguafortista.

Format en l'escola de Baudelaire, sota la influència del qual il·lustrà bon nombre de llibres de Poulet-Malassis, «*Les Diaboliques*» de Barbey d'Aurevilly i d'altres, li ha pervingut una aurèola, immerescuda, —ja gairebé esvaïda— de pintor *damné* i satànic. Els seus gravats, recorcats avidiosament pels col·leccionistes, l'acrediten de bon dibuixant, dins d'una tendència ben particular i definida. En aquest respecte, diu Huysmans: «Fent seu el vell concepte medieval que l'home sura entre el Bé i el Mal, entre Déu i el Dimoni, entre la Puresa, que és l'essència divina i la Luxúria, que és el mateix Dimoni, Rops, amb una ànima de primitiu, amb sentit oposat, ha acomplert l'obra inversa de Memlinc; ha penetrat i resumit el satanisme en unes admirables planxes que són com a invencions, com a símbols, com a art penetrant i nerviós, ferotge i dolgut úniques veritables».

Evidentment, el novel·lista, endut per la seva afinitat mental amb ell i, fins i tot, amb Poé i Baudelaire, singularment en escriure «*La Bas*», exagera força el concepte. Rops, en efecte, aplicant a l'art plàstica les formes decadents, tèrboles, luxurioses, de la literatura malsana del seu temps no fou prou feliç tot i aconseguir, de vegades, un cert efecte impressionant. Recordem: *Les diaboliques à un diner d'Athées*, *Le vol et la prostitution dominant le monde*, *Temptation de Saint Antoine*, etc. Ben lluny, però, de veure entre ses figures «La Dona essencial i fora dels temps, la Bèstia metzinosa i

nua, la mercenària de les Tenebres, la serva absoluta del Diable» que això, hom a dit, és, realment, afició a complicar les coses.

—*Ce n'est que ça!* deixà escapar lentament i decebuda, una dama a la qual l'artista mostrava la seva més perversa producció.

I encara se l'hauria perdonat si al to de les composicions hi hagués donat una mica més d'humor i menys vulgaritat. (G. J. Gros, *Le prétendu «satanisme» de Félicien Rops*).

O plasmador de «l'extasi demoníac», Miquel Angel del satanisme contemporani! — S. BOSCH.

Correu de Lleida

Incomprensions

Alguns estudiants d'ací s'han mostrat indiferents i fins contraris a subscriure's i ajudar UNIVERSITAT CATALANA. Tenen la seva llibertat per a fer-ho. Però pel que no volem passar és que llencin certs mots irònics menyspreant la nostra revista. No és l'obligació de l'estudiant el protegir les obres de caràcter cultural? No defensa els nostres propis interessos? Doncs, per què aquest indiferentisme i oposició? Es que no pensen i es miren les coses d'una manera exterior. Es una cosa infantil·lola. No comprenen bé el concepte de companyonia, car si l'entenguessin, tindrien el deure de procedir d'una altra manera.

No voldríem pas que s'enfadessin aquests companys; tan sols voldríem que procedissin com a tals. No ens mostrem pas pessimistes. Els que ens unim amb vosaltres, germans universitaris, podrem ésser pocs, però, aferrats amb el més gran entusiasme a la nostra senyera, lluitarem i desenvoluparem la tasca de tots.

JAUME TORRENT.

Un tòpic massa vell

per Maria Ll. Algarra

A totes les societats, hi ha pàries: classes que es miren per damunt de l'espatlla, que es contemplen amb el propòsit de no donar-los massa importància. Es així, que, per molt que la Humanitat avança, la societat tindrà sempre com a característica dominant, la incomprensió pròpia d'una mentalitat enterament tancada i orba, que desconeix o vol desconeixer el que no li convé, i que rebutja coses amb ganes de fer-les.

«No hi ha pitjor sord que el que no vol oir» diu l'adagi. No hi ha pitjor contrincant que el que no vol avindre's a raons i s'arrapa obstinadament a la seva tesi. Es inútil discutir amb aquests individus i que els exposeu amb claretat evident les vostres raons, que poden ésser tant pures com aigües d'una font. No el convencereu. Seguirà tapant-se moralment de orelles, en les que podria entrar-hi una mica de sentit comú que li fa tanta falta.

Nosaltres, els estudiants, som, per a molts homes que s'anomenem ells mateixos ciutadans conscients i seriosos, una col·lecció de criatures atabalades, que cerquen tant sols motius de diversió i de joc. I encara aquest és un dels conceptes més indulgents que la gent formal, concep de nosaltres, ja que n'existeixen de pitjors. En resum, ens neguen el dret de opinar i de desenvolupar-nos en qualsevol altre camp que no sigui el dels nostres estudis. No tenim dret a res, i per tant mai trobem, en les nostres lluites, una solidarització de classes al costat nostre. Ens manca, per tant, l'aliciet que significa que se'ns comprèn amb cordialitat.

Estem cansats d'escoltar sempre el mateix tòpic: Què volen ara els estudiants? Què estudiïn que és la seva feina i que no es fiquin al lloc que no els pertoca!—Paraules repetides insistentment després d'algun moviment o protesta estudiantil, amb menyspreu i ironia.

Estudiem! que aquesta és la nostra tasca, i per tant, no opinem, no protestem ni demostrem la nostra simpatia o hostilitat vers algú, perquè això seria fugir de la nostra tasca i ficar-nos «allà on no ens demanen». Quina cosa més absurda! Es com si li diguéssim a un sabater en sentir-lo discutir de política:—Però la vostra feina no és la de fer sabates? Doncs feu sabates i calleu! No això a un sabater no se li diu, encara que la seva edat sigui parella a la de qualsevol estudiant; se li respectarà la seva opinió i inclús es pot arribar a donar-li la raó, si en un moment planteja una vaga per qualsevol qüestió de la seva professió. No és un incomprens... com nosaltres. Ell és una roda útil en el gran mecanisme de la Humanitat; nosaltres, les brosses i la pols, com si l'estudi no ens lligués cada vegada més amb el món exterior; no ens relacionés constantment amb el que ens volta i no despertés en nosaltres rebel·lions, odis i simpaties.

Però... el món i la societat son així. Amb una mentalitat tancada amb dues voltes de clau. Si no ens espabiléssim, la classe dels estudiants seria la ventafores que es deixa tancada a casa, mentre les germanes són al ball. Al ball de la vida, s'entén. El tòpic d'exclusió dels estudiants fa ja massa temps que dura. Volem dir que és massa vell. I ja sabem que els passa a les coses massa velles, a menys que no s'hagin begut, com l'espòs de l'Aurora, un filtre d'immortalitat.

El Catàleg n. 41, tercer del Servei de Lliquidació de Biblioteques de la Llibreria de J. Porter, posa a la venda les curiositats bibliogràfiques: Bartolomaeus de Glanvilla, «El libro de proprietatibus rerum. Tholosa, Henricus Meyer, 1494», al preu excepcional 10.000 ptes; Rojas, «El viaje entretenido... Madrid 1604» (manquen però 19 fulls). preu 300 ptes. i Narciso Solano «Concordie pharmacopolarum Barcinonensium... Barcinone 1535», la primera Farmacopea que s'imprimí a Europa, preu 1000 ptes.-S. B.

F E M A V I N E N T

Que degut a la gran acollida obtinguda pel n.º 19 esgotat l'endemà de la seva aparició ens veiem obligats a oferir als nostres lectors aquesta segona edició.

...que enquadernarem el «*Recognoverunt Proceres*» als subscriptors i lectors que ens portin els fullatons del mateix; el darrer apareixerà en el proper número; si els en manca algun altre, poden demanar-lo a l'Administració.

...que els subscriptors que no rebin normalment UNIVERSITAT CATALANA ens ho comuniquin immediatament, indicant-nos a l'ensem els números que els manquin.

...que el número vinent, extraordinari, compendiarà les tasques del Xè. Congrés de la Federació Universitària Internacional celebrat suara a París, en el que ha representat la nostra revista i l'A. U. pro S. d. N. el company C. E. Mascarenyes.

...que en la Secció de Noves de l'edició passada remarcàvem: El traspàs del primer President de la Generalitat de Catalunya.—La conferència de J. V. Foix sobre Lluïl i la de P. Bosc Gimpera sobre Empúries.—La setmana de formació per a dirigents de la F. C. E. C.—El concert organitzat per l'A. A. E. M. de M. de B. i triomf del violoncel·lista Bellido.—Reaparició de «Ruta», dirigida per Alfonso i Orfila.—L'organització de cursos de llengua catalana a la Universitat de Liverpool.—Reunió a Montpelher del Comitè d'organització d'«Occitania».—Intercanvi amb estudiants alemanys: Centre d'Estudis alemanys i d'intercanvi, Aribau, 18.—Agenda Escolar Bañinos per a 1934.—«Panteón de Esculapio», de propera aparició, pel Dr. Coroleu.—Exposició d'A. de Cabanyes a «La Pinacoteca».—El govern Soviètic ven al Museu Britànic el «Codex Sinaíticus» per 100.000 lliures, per S. B.

Acadèmia DALMASES

Conferències de totes les assignatures corresponents a les
Carreres d'Enginyer, d'Arquitecte i Pèrits Aparelladors

FACULTATS DE CIÈNCIES

Professorat constituït per Arquitectes,
Enginyers i Doctors en Ciències

DIRECTOR:

Josep M.ª de Dalmases i de Plandolit

Passeig de Gràcia, 19. - BARCELONA. - Telèfon, 20970

Noves

Correu de València.

El dia 11 de gener la Universitat Popular Valencianista celebrà al Saló Baix del Consolat de la Llonja l'acte d'apertura del curs 1933-34 amb representació del Comitè organitzador; del culte investigador i President de «Lo Rat Penat», Nicolau Gòmez, i de l'il·lustre catedràtic de la Facultat de Filosofia i Lletres, Dr. Francesc Alcaide i Vilar. — El dia 13 d'aquest mateix mes començaren les conferències que sobre Història d'Art hi dona el Professor de Belles Arts. Josep M.ª Bayarri. — Demà dia, 19, el culte advocat Antoni Bru Rico hi parlarà sobre l'interessant punt del nostre dret valencià «La costum contra llei prevalix després del Decret de Nova Planta». Més endavant passaran per la tribuna d'aquesta meritíssima institució les més altes personalitats del nostre món cultural, tals com Eduard L. Chavarri, Joaquim Reig, Alcaide, Primitiu, Thous Llorens, Raga, Bru Rico, Asins, Pizcueta, Carreres Zacarés, Miquel Duran de València, etc., etc.

Correu de Tàrraga.

A primers de febrer inaugurarà el seu primer Curs l'Escola d'Arts i Oficis, el professorat de la qual integraran els Srs. següents: el Director Sr. Oliveras (Dibuix Artístic i Composició decorativa), Gomà (Aritmètica, Geometria i elements de construcció). Lorda, pare de Felip Lorda, cap de la secció d'UNIVERSITAT CATALANA a Lleida, (Gramàtica i Caligrafia). Garcia (Dibuix lineal), Escusol (Metal·listeria i Forja; Auxiliars: Serés (Dibuix artístic), Prats (Lineal) i Andreu (Aritmètica). — Sembla una realitat immediata la instal·lació a la nostra ciutat d'una Escola de Segon Ensenyament.

● El dia 12 de gener es celebraren a la Facultat de Dret, eleccions a la Junta de l'Associació Professional. La Junta ha quedat constituïda per S. Sorjús, President; L. M. Capdevila; Vice-president; J. Ll. Segarra, Secretari; A. Penyarroja, Tresorer; V. M. Torres, Comptador; A. Palés, J. M. Miró, J. Soulere i F. Carsi, Vocals.

● La Junta Universitària ha quedat constituïda per: D. Bosc Gimpera, Rector President. Facultat de Filosofia: Pels catedràtics numeraris i agregats, Drs. J. Xirau, A. del Castillo i J. Rubió; Pels auxiliars Dr. J. M. Balcells; pels estudiants S. Espriu. Facultat de Dret: Pels catedràtics i agregats Drs. J. M. Boix, B. Perez i J. M. Giral. Pels estudiants J. Granados. (No ha estat designat encara l'auxiliar.) Facultat de Ciències: pels catedràtics i agregats, Drs. J. Mur, F. Pardillo, R. Jordi; pels auxiliars, Dr. J. Febrer i pels alumnes E. Coromines. Facultat de Medicina: pels catedràtics i agregats Drs. Pere Nubiola, J. M. Bellido, E. Mira; pels auxiliars Dr. J. Muñoz Arbat, i pels estudiants, el company J. Mussons. Facultat de Farmàcia: pels catedràtics i agregats: Drs. J. Deulofeu, X. Palomas i P. Font; pels auxiliars Dr. S. Taya i pels alumnes J. Pesqueira. Com a Secretari de la Junta, fou elegit el Dr. A. del Castillo.

● En la darrera Assemblea Gral. de la F. C. d'E. C. es nomenà la següent Junta federal: President, F. Brasó; Vice-president, J. Culleré; Secretari, S. Torrent; Tresorer, L. Frigola; Secretari d'afers professionals J. O. Cuffi.

● La Junta de l'A' U. d'E. C. de Farmàcia està integrada pels companys Culleré, Caballens, Ferrer, Masó, Malagelada, Alaman, Serra i Santacana.

Imp. F. Camps Calmet, Tel. 54-Tàrraga

Acadèmia

ESCLASSANS

Balmes, 25

Barcelona

Enginyers i Tècnics Industrials-Arquitectes-Batxillerat
Pèrits Aparelladors

Ingrés a les Escoles d'Agricultura
de la Generalitat de Catalunya

Ingrés
Universitari

Dibuix, Pintura i Escultura per a ingrés i carreres

● Classes independents per a senyoretes ●

“CLARISME”

SETMANARI DE JOVENTUT I DE COMBAT

APARTAT, 5081. - BARCELONA. - PREU: 20 CTS.

JOVES. Avui podeu parlar clar des de CLARISME.- Trameteu-hi els vostres neguits i les vostres idees!

PARES. Us convé saber què pensen i què senten els vostres fills. - Llegiu cada setmana CLARISME.

CLARISME publica la millor col·lecció de dibuixos japonesos que existeix a Catalunya. No us els deixeu escapar.

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ: Trimestre, 2'50; Semestre, 4'50; Any, 9 ptes.

Llibreria Cervantes de RAMON MALLAFRE CONILL

Compra Venda de tota mena de llibres
antics i moderns.

Especialitat en llibres de text - Literatura
Art - Ciència - Dret - Medicina - etc.

Tallers, 82 (al costat P. Universitat)
Telèfon, 22230. - BARCELONA

ACADÈMIA BAIXAS

Dibuix i Pintura

Preparació per les assignatures de dibuix, Arqui-

tectura, Enginyers, Aparelladors, Peritatges, etc., etc.

Pi, 1, primer, 1.ª - Barcelona

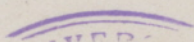
JOSEP PORTER

LLIBRETER

MONT-SIÓ, 3 BIS, PRAL. SEGONA. TELÈFON, 16792

BARCELONA

APARTAT DE CORREUS, 574. Adreça telegràfica, «PORTELIBER»

COMPRA, VENDA I CANVI DE LLIBRES
I GRÀFICS DE TOTES MENES

Incunables, Manuscrits, especialment en llengües romàniques
i amb miniatures, Obres esgotades. Impressions
modernes de luxe o limitades. Relligadures
artístiques o històriques. Gravats.
Dibuixos. Aquarel·les.
Autògrafs.

Informacions bibliogràfiques Formació i organització
de biblioteques Recerques d'obres esgotades o rares.
 Servei de liquidació de biblioteques Publicació
de Catàlegs per matèries de les obres que tenim en venda
 Van publicats catàlegs i llistes d'obres de les següents
especialitats bibliogràfiques: Bibliografia, Bibliofília, Incuna-
bles, Arqueologia, Belles Arts, Medicina, Dret, Religió. Amè-
rica, Catalunya, Espanya, Madrid, Barcelona, València, Viat-
ges, Música, Publicacions periòdiques i moltes d'altres
El darrer catàleg aparegut, contenint 2000 obres sobre Belles
Arts i Arqueologia, s'envia franc a qui el demani :: ::